

Gierik 87, juni 2005

Lucas Laherto Hirsch

DE DOKWERKER

wanneer hij gaat is hij man

zoals vandaag waarin de lucht kracht tien voorbij komt
waarin de mannen met kabels sjoeren
ze schepen leggen standvast rokend
half gehoord de kade van spierkracht voorzien

niets ontziet hier handen houdt zich stil aan het oor
wanneer hij denkt aan wat zoal aan hem voorbij is
tot hem komt

alleen de elementen weten hem te vinden en hij hen
te strelen ook al is er niets dan tegenstand
zijn lijf dat stelling neemt

hij weet zijn vracht voert vrouwenheupen
voert borsten en benen die hij in ruiten hoopt te zien
die hij naar huis voorbij ziet gaan en
thuis met lucht bedekt

IN LEEGTE

zo guur langs de weg gestaan
heeft niemand zo schel het barre land
langs wangen voelen slijten

windkracht tien
er hoorde niets
te kraaien, te communiceren

de vogels op de lijn
zijn de vogels in je kop

sprekend je vader
zegt ze nog voordat de vraag

verpoedert in de hand
naar voren stuift

WANNEER DIT HUIS

wanneer het raam aan een haven zou
openen, zouden er scheepsmaatjes

zouden er helden in lijstjes
wanneer ze weggezeild
zal er getokkel zijn wanneer
het teenkool door de pijp brandt

machinekamers bewoont, het graan tot
deegwaar gebakken de maag verwarmt

zal de winter gezwollen hoofden in patrijspoorten
hangen, rode koontjes snijden

aan een vrouwenhand een kat kleven
wanneer zij alleen

langs de kade de wens uitbraakt dit
huis te bouwen, dit brood te kneden

VAN ROOKKOKERS EN PANDAKEN

op zo'n dag kan je vrouwen in bomen verwachten dandies
met ijspegelsikken in bontjasvossen likkenbaardend aan het pijpwood
va rookkokers en pandaken zien huiveren

het huis steviger aan het dak de meid potiger in de bedstee
de was geknoopte in takken de mannen krank
de vos gedood de stad geslagen het bos versteend de zus verloren

het is zo redelijk koud
het is zo eerlijk dag

Mark Meekers

IN TRANSIT

zij kwam uit de lucht gevallen. met stalen
zenuwen de metaaldetector langs, de koffers
zwaar van hoop, sprongen uit de band.
honden snuffelden haar het vel van de kuit.

bij de pascontrole werd ze louter papier.
de foto te zwart, een letter van haar naam
die mankt: officieel is ze nooit geland,
zweeft op eigen vleugels door niemands-

land, eet wat van de fastfoodtafels valt.
zakenlui grissen parfums uit de vitrines.
dan gaan haar heupen krankzinnig zingen,
spiegelt ze zich een kind voor met de kleur

van belgian chocolates, dassen steken hun
zijden tongen uit. zij is totaal verloren
voorwerp, paradijsvogel voor de kat. reeds
nadert een uniform met hemelsblauw kussen.

Lief Vleugels

ROOS

omdat God een man is
(zo zegt men toch)
begrijp ik geen van beide

God niet omdat hij me blaadjes gaf
en hem alleen maar doornen
hem niet om zijn woorden

dat ik geen roos meer ben
de kiem geschonden, de vrucht verminkt
weggesneden, weggegooid

er staat een grafsteen op mijn buik
en ik mag weer roken

VIJFTIG

moeder van de jaren
die ik nauwelijks begrijp
mijn grillig onderdak
het oude zeer van zomer
ankert mij in as

de doofdtomme huilt zonder geluid
gekortwiekt tussen tongen
een halve eeuw geweest

niet langer moeten
stralen, bloeden met de maan
en baren: feest

TELKENS WEER

wanneer wij elkaar verlaten, verlaten we
telkens weer onszelf een beetje

je neemt mijn slaap, ik neem de handen
die me slaperig strelen
ik zou deze nacht willen stelen
alle nachten die we waren
bewaren in mijn buik

je neemt mijn hart, ik neem je vingertop
mijn naam nog stil op je lippen
je neemt mijn woorden, laat mij lege regels
het witte boek waarin we wonen
je neemt mijn dromen, ik de herinnering

wanneer we elkaar verlaten, verlaten we
telkens meer en worden minder

GEMASKERD BAL

in de stilte van alles is gezegd
spelen we poker om de tijd
we hebben spijt en leugens
met onze kleren afgelegd
en verven ons met veren

je stift mijn lippen goud
mijn ogen zwarte lijnen
ik hoor de laatste trein
verdwijnen in de achtertuin
op weg naar vergeten beloftes

je hebt deze nacht verzonnen
als pleister op het puin
moe van maan en wolken
slaap ik tussen dobbelstenen
het vasten is begonnen

ZWANENZANG

de tijd is een dief
hij plundert ons verwachten
geduldig wacht ik tot hij stopt
en deel de nachten met mezelf
omdat ik jou met haar moet delen

je geeft me Venus en Jacques Brel
plukt me uit gedichten
je noemt me liefste en vriendin
geeft me twee gezichten

als kruimels strooi ik je naam
vouw je eindeloos open
als spijt lig je op mijn lippen
maar ik slik je niet in

je verdwijnt in mijn rimpels
zo oud als de tijd zal ik worden
zonder W van wij of waarom
en zacht als ik dacht dat je was

STUURLOOS

wie zoals ik niet geleerd heeft
van geleden verwachting
wordt een pop in een schaduwspel

ik weet wel dat alleen wat licht is
weg kan waaien, alleen wat hard is
breekt en scherven maakt, maar

wie zoals ik niet geleerd heeft
van gemiste stappen
blijft stuurloos aan de zelfkant staan

zelfs geen puin laat je achter
ik draag alleen je naam

Jean Loeckx

CIRCUS

De circusdirecteur die zich voortdurend beroept op wettige zelfbeheersing.
Zijn ene hersenhelft houdt nauwlettend de andere hersenhelft in de gaten.
Hij is vrijetijdsbekleder van dienst,
geen rug, buik rondom:

‘Geacht publiek,
re-publiek-zonder-zaak,
eigenbeelden onderling!
Wij zijn aan elkaar overgeleverd:
veroordeeld tot de strop van het wederzijds begrip:
wij zijn elke dezelfde mens elders,
in een andere geschiedenis,
in een ander lichaam,
in een andere gekneldheid, weliswaar,
maar in dezelfde vrijheid,
en in hetzelfde element,
applaudiseer dus even vrijgevig
voor de andere als voor jezelf!’

DE TOESCHOUWERS krommen gebogen
onder de hersenpan
als onder een eeuwenoud Romaans gewelf,
de aandacht verbogen
tot een innerlijke arena,
een piste geruimd voor alle cirkelvormige spektakels,
een piste leeg met alles erop en eraan:
een wirwar van jagende en vluchtende sporen,
tussen zagemeel, houtkrullen, wimpels, lampions,
hebbedingetjes, curiosa en ponderabilia,
een piste feestelijk onvoorbereid
voor al wie in de ronde draaft:

spoorzoekers uit onbestaande landen, Anonieme Melancholisten, ortho-ontologen,
binnenzielarchitecten, heelal-adviseurs, achterhoofdmensen, voorhoofddieren, toeschouwers,
pseudologen, luchtstalkers, cartografen van de ziel, vulkanologen van het hart, zielheil-
handboekventers, beroepsontroerders, orgasmologen, tederheidstechniekers, verwonderaars
met ervaring, beursavonturiers, leegte-omzomers, begeerteverspillers, amateuramateurs, twee-
derandsfiguranten, pleitbezorgers van het onvermijdelijke, beheerders van de heirkraft, neu-
tralen, logopedisten van het onzegbare, agnostici, toeval-aanwenders, chambretteverhuurders,
opvoedkundigen, wettigers van de minste weerstand, ongeloofafvalogen, beheerders in
hemdsmouwen, miljonairs in ondergoed, miljardairs in mensenhuid, schijnwerkers, volks-
vertegenwoordigers van de volksonmondigheid, waandeskundigen, meesterroosters, deur-aan-
deur-verbroederaars, geruchttrafficanen, luchtspeculanten, zuchtverkeersleiders, priesters,
pijngrenswachters, niemandslandmeters, beropespolitici, wanhoopsbegeleiders, fulltime-
sportlui, parttime-echtelieden, onzinleggers en alle andere buitenleuners en curriculumisten.

OOK de geringeloorde dichter doet een stap naar voor,
maar hij wordt allerminst groter:
hij tart het perspectief
met zijn vluchtlijnloos profiel
en zou beter zwijgen
want het decor slokt hem woord voor woord op.

Hij die ooit een Homo Tectonicus was
harkt nu het vergezicht en hoedt het landschap.
Zijn gecastreerde metaforen trekken voren
in zijn hart – dwars op de vruchtbaarheid.

Hij zwijgt niet meer machteloos, hij spreekt niet meer vergeefs.
Hij hijgt openbaar, want hij is kortademig persoonlijk.

Hij maakt een vermoeide indruk.
Zijn Materia Poetica raakt uitgeput.
Hij gelooft de uitdrukbare en overdrachtelijke stilte der muzen niet meer,
Hun Patientia Poetica raakt uitgeput.
Nu ordent hij zijn zakelijke melancholie
en schrijft in schoonschrift op de horizonlijn
over kalligrafie.

De ciscusdirecteur en de toeschouwers blijven verweesd en weerloos achter
in de tentakels van een evenveelhoofdig raadsel:
'Welke wereld is het meest compleet,
deze die poëzie nodig heeft,
of deze die geen poëzie nodig heeft?'

Kees Hermis

IJZEL

3

De lege plek gevuld met
jouw afwezigheid en al
die dagen samen

Wat vanzelfsprekend is
genoemd binnen de ring van
mijn bestaan als woorden

En gebaren, waar je om lachte
hulde, je liefde onvoorwaardelijk

bewaakte schakel in de tijd
die jouw verdwijnen voedt
met aardse werkelijkheid

4

Een hand, was het een hand? als
wind aan mijn raam, iets dat
bewoog, vluchtig voorbijgleed

Niets meer dan de punt van
een vleugel, een denkbare vogel
die ik niet zag, er waarschijnlijk

Niet was in het raam dat ijzig
onbeademd in zijn kozijnen hangt

Ik wacht op iemand die
mogelijk aan de voordeur staat
een bel die maar niet overgaat

6

Vergeten woorden, zinnen
diep weggesneeuwd smelten
naar hun betekenis

Omzichtig weliswaar maar tegen
alle rede in groeit aan de ijsmond
van een dag bleek winterlicht

Langzaam bevrijden zich daaruit
losse contouren van jouw gezicht

Meer dan alleen een schaduw
in het voorbijgaan langs de huid
keert terug wat nooit is weggeweest

7

De zich in smeltwater wassende
duif, de repeteerslag van een vink
het ijblauw van een ceder

Het dampig februarilicht
en al die dingen eindig
op het vlieg wiel van de tijd

Een tijd die blijft zolang
het licht uit licht

een roos uit een roos
stilte uit stilte
een traan uit een traan gemaakt

8

Zo ook het licht over de Hof van Adel
verstoven zomerlicht dat ronddreef
op dagen die oneindig waren

Daarin mijn grootouderlijk huis
dat groot oud groot ouder werd
in de loop van bestaande verhalen

Het is opnieuw gaan vriezen

In deze bijna windstilte zweeft
hier en daar een pluizige vlok sneeuw

9

Met ijskristallen ogen die
geen richting hebben, het leven
achter zich, onwrikbaar in het slot

Kijk jij van onbekende overkant
tot hier zonder beweging

Zonder verandering, zonder
jezelf te onderbreken, zo stil
ben je al langer dan je leefde

Hendrik Carette

MIJN GESTORVENEN

Hier in de kelder brouwen zij mijn bier
van hoge en soms ook triviale gisting
en bottelen mijn al te zware zwarte wijn.

Hier vanuit dit uiterste vooronder, vanuit de kokers
en schachten van dit benedenruim, hoor ik de echo
van hun roepen als in een bergwoestijn.

En onder deze onderkelderde spinde, bij borrelende
en rokende retorten, blijven zij almaar malen,
mouten, stoken en vermalen.

Maar niet in deze zo bestofte en zo decadente salon
en zeker niet op zolder, want daar
slapen mijn levende lievelingen als muizen in het meel.

GEVAARLIJKE KLIMTOCHT NAAR DE VALLEI DER PURITEINEN

*Wanneer bij een man zaaduitstorting
plaats heeft, dan zal hij zijn gehele
lichaam in water baden en hij
zal onrein zijn tot de avond.*

Leviticus 15 : 16-17

Ik was op een dorre akker en had weinig of geen
levenssappen meer. Toch drong ik,
onder varens van een Venusheuvel,
binnen in de kloof van een kleverige
en spelonkachtige cloaca.
En terwijl ik klom en woelde,
voelde ik hoe mijn onbesneden blauwe roede
meer en meer werd gemaltraiteerd en gemolesteerd
en kon het op het nippertje redden
uit die enge en vochtige Liefesgrot.
Maar rijden over Berg en Dal met hoorngeschal
en hijgend vluchten uit deze erogene
gevaarzone kwam er niet meer van, en jij, jij was
als altijd op vakantie in de Haute-Savoie
of god weet waar in de Vogezen.

LE DÉMON DU MIDI

Dat ik dat in de nadagen van mijn leven
op de avond van deze zomerzonnwende
als een nachtelijke zonde
alsnog mocht beleven :
het optreden van Wende Snijders
met haar grote zwarte verwonderde ogen
en haar koel Franse zangrepertoire
(zij is streng gerokt, je ziet geen *string*)
die haar ziel uit haar lijf dwingt
als een smoorhete hese jonge heks
en hoe zij dan zo zingt en swingt
dat zij de zaal doet zinderen en mij ontprangt.